Załącznik 2

Autoreferat

SPIS TREŚCI

1. Dane osobowe
2. Informacja o dotychczasowym zatrudnieniu w jednostkach naukowych
3. Posiadane dyplomy i stopnie
4. Osiągnięcia naukowo-badawcze
   - 4.1. Wskazanie osiągnięcia wynikającego z art. 16 ust. 2 ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz. U. Nr 65, poz. 595, z późn. zm.).
     - 4.1.1. Wprowadzenie
     - 4.1.2. Omówienie
     - 4.1.3. Wyniki analizy i wnioski
   - 4.2. Pozostałe osiągnięcia naukowo-badawcze
5. Osiągnięcia dydaktyczne
6. Współpraca z instytucjami, organizacjami i towarzystwami naukowymi
7. Działalność popularyzująca naukę

1. Dane osobowe

Jacek Makowski
Uniwersytet Łódzki – Wydział Filologiczny
Katedra Językoznawstwa Niemieckiego i Stosowanego UŁ
Zakład Językoznawstwa Stosowanego, 90-114 Łódź, ul. Sienkiewicza 21
Adres do korespondencji: [redacted]
Tel. [redacted], e-mail: j.makowski@etlumaczenia.com

2. Informacje o dotychczasowym zatrudnieniu w jednostkach naukowych

Uniwersytet Łódzki
od 01.04.2010 – Adiunkt w Zakładzie Językoznawstwa Stosowanego w Katedrze Językoznawstwa Niemieckiego i Stosowanego UŁ
od 01.04.2006 – Adiunkt w Katedrze Językoznawstwa Niemieckiego i Stosowanego UŁ / Zakład Językoznawstwa Niemieckiego
od 01.10.2003 – Asystent w Katedrze Językoznawstwa Niemieckiego i Stosowanego UŁ / Zakład Językoznawstwa Niemieckiego
od 01.10.2000 – Doktorant w Katedrze Językoznawstwa Niemieckiego i Stosowanego UŁ / Zakład Językoznawstwa Niemieckiego

Akademia Humanistyczno Ekonomiczna w Łodzi (dawn. WSHE Łódź)
2003-2005, 2009-2010 – wykładowca

3. Posiadane dyplomy i stopnie naukowe

- 2006 – uzyskanie tytułu doktora nauk humanistycznych w dziedzinie językoznawstwa, Uniwersytet Łódzki, Wydział Filologiczny. Tytuł rozprawy doktorskiej: *Religiöser, kultischer und mystischer Wortschatz in der Sprache des Nationalsozialismus* (*Religijne, kultowe, mistyczne słownictwo w języku narodowego socjalizmu*).

- 2000 – uzyskanie tytułu magistra filologii germańskiej, Uniwersytet Łódzki, Wydział Filologiczny.

4. Osiągnięcia naukowo-badawcze

4.1. Wskazanie osiągnięcia wynikającego z art. 16 ust. 2 ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz. U. Nr 65, poz. 595, z późn. zm.).

Podsumowaniem mojej dotychczasowej pracy naukowej, które chciałbym wskazać jako osiągnięcie wynikające z art. 16 ust. 2 ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki, jest wydana nakładem wydawnictwa Primum Verbum monografia autorska:

- **Makowski J. (2013)**, *Die Abgeordnetenrede im Europäischen Parlament. Korpusgestützte textsortenorientierte Analyse deutschsprachiger Wortmeldungen in den Plenardebatten des Europäischen Parlaments*. Primum Verbum. Łódź, ss. 309. ISBN 978-83-62157-74-7

4.1.1. Wprowadzenie

Monografia stanowi podsumowanie moich dotychczasowych badań nad szeroko rozumianą komunikacją polityczną. Główne cele, jakie stawia sobie monografia, to po pierwsze szczegółowy opis ‘przemówienia poselskiego w Parlamencie Europejskim’ jako rodzaju tekstu politycznego (*politische Textsorte*) w oparciu o kryteria wynikające z już istniejących klasyfikacji rodzajów tekstów politycznych oraz uzupełnione o unikatowe dla sytuacji komunikacyjnej PE czynniki zewnętrzne z bezpośrednim przełożeniem na język polityków. Dalszą kwestią podjętą w pracy jest umiejscowienie języka używanego w przemówieniach europosłów w kontekście socjolingwistycznym, tzn. odniesienie się do dyskusji (socjo)lingwistycznej wokół klasyfikacji języka polityków jako jednej z możliwych odmian języka takich jak socjolekt, język specjalny czy ewentualnie język specjalistyczny.

Analizując literaturę przedmiotu poświęconą komunikacji politycznej należy stwierdzić, iż fenomen przenikania się płaszczyzn języka i polityki jest przedmiotem bardzo licznych badań z zakresu lingwistyki, polito- i socjolingwistyki, ale także socjologii, politologii, psychologii i wielu innych dziedzin, co sprawia, iż nawet badania czysto lingwistyczne nad komunikacją polityczną

muszą zawsze do pewnego stopnia uwzględniać pierwiastek interdyscyplinarny. Monografia w pierwszej kolejności opiera się na badaniach poświęconych komunikacji publicznej i politycznej, w tym m. in. pracach Sternbergera (1966), Dieckmanna (1975), Bergsdorfa (1983 i 1986), Grünerta (1983 i 1984), Straußa i Zifonuna (1986), Straußa (1986), Burkhardta (1996, 1996, 2003), Hollyego (1990), jak również m. in. Barańczaka (1983), Puzyniny (1992 i 1997), Gliwińskiego, Markowicza i Weigta (1989), Grzegorczykowej (1991), Grzywy (1997), Króla (1999) czy Bralczyka (2000). Literatura przedmiotu dotycząca komunikacji parlamentarnej wykorzystana w monografii to przede wszystkim prace Halla (1959 i 1976), Allhoffa (1975), Peschela (1961), Dieckmanna (1981), Goodsella (1988), Döringa (1995) oraz Burkhardta (2003). Punkt wyjścia dla rozważań dotyczących tekstów i ich rodzajów stanowiły badania m. in. Brinkera (2005), Adamzik (2008) oraz Janich (2008), typologie rodzajów tekstów politycznych, w tym analizy i opisy przemówień politycznych i poselskich, do których nawiązuje monografia, to przede wszystkim prace Simmlera (1978), Grünerta (1984), Tillmanna (1989), Kleina (1999, 2000 i 2001) oraz Mikołajczyk (2004). Monografia nawiązuje również do prac eksplorujących politykę językową dot. języka niemieckiego w Europie oraz w węższym zakresie także kwestie językowe w poszczególnych organach unijnych, w tym między innymi badań Haarmanna (1973), Schloßmachera (1994), Földes (1996 i 1997), Rossa (2003), Lohse (2004), Ammona (1991, 2005, 2007a-c i 2009), Wu (2005) czy Markhardt (2005). Mając na uwadze konieczność interdyscyplinarnego spojrzenia szczególnie na aspekt socjolingwistyczny przedmiotu badań, szczególnie w kontekście profesjonalizacji funkcji politycznych monografia nawiązuje do prac politologicznych m. in. Schlessingera (1966), Borcherta (2003), Palonen (2011) oraz Edingera i Patzelta (2011).

Jakkolwiek szeroki, interdyscyplinarny i wielopłaszczyznowy zakres badań nad komunikacją polityczną, cel monografii, jakim jest przedstawienie szczegółowego opis ‘przemówienia poselskiego w PE’ jako politycznego rodzaju tekstu w oparciu o analizę empirycznego materiału tekstowego przy pomocy narzędzi lingwistyki tekstu o nachyleniu pragmatycznym z jednej strony, z drugiej natomiast odpowiedź na pytanie, jak de facto należy sklasyfikować język używany przez eurodeputowanych podczas ich wystąpień w debatach plenarnych PE, wydaje się o tyle znaczący i innowacyjny, iż badania nad językiem polityków w Parlamencie Europejskim w takiej formie nie zostały dotychczas przeprowadzone.

4.1.2. Omówienie

W aspekcie językowo komunikacyjnym debaty plenarne w Parlamencie Europejskim (PE) stanowią niezwykle fascynujące zjawisko, ponieważ jak w żadnej innej instytucji Unii Europejskiej są one bowiem próbą faktycznej realizacji postulowanej przez UE różnorodności kulturowej. Podczas posiedzeń plenarnych PE wszyscy eurodeputowani mają prawo do wypowiadania się w wybranym języku urzędowym, wystąpienia w jednym z języków urzędowych są tłumaczone symultanicznie na

wszystkie inne języki urzędowe oraz na każdy inny język, który Prezydium PE uzna za niezbędny[1]. Jednocześnie w literaturze poświęconej polityce językowej UE oraz PE zwraca się uwagę na liczne problemy wynikające z wielojęzyczności Parlamentu. W kontekście tzw. „babilońskiej różnorodność" (Ross 2003) zwraca się uwagę na fakt, iż mimo wysokich nakładów środków na tłumaczenie PE cechuje brak spontaniczności oraz bardzo ograniczone możliwości reakcji na nieoczekiwane zdarzenia podczas debat, często też występują problemy komunikacyjne, ponadto z uwagi na dyscyplinę czasową wystąpienia są niekiedy szybko odczytywane, co nierzadko może mieć przełożenie na jakość tłumaczenia. Nie zawsze też zrozumiałe są dla mówcy oraz słuchaczy tak charakterystyczne dla debat parlamentarnych okrzyki i pytania z sali.

Powyższe problemy opisywane w literaturze przedmiotu znalazły także potwierdzenie w przeprowadzonej przeze mnie na potrzeby monografii w okresie maj-grudzień 2010 ankiecie w grupie niemieckich i austriackich eurodeputowanych. Respondenci wskazywali przede wszystkim na dwa aspekty: z uwagi na wielojęzyczność Parlamentu deputowani podkreślali konieczność upraszczania wypowiedzi, zarówno w kwestii leksykalnej jak i gramatycznej, w szczególności znaczne ograniczanie lub rezygnację z elementów humorystycznych, gry słownej, idiomatyki a także elementów dialektalnych. Ponadto według europosłów dyscyplina czasowa miałaby wymuszać konieczność koncentrowania się wyłącznie na najistotniejszych kwestiach, a jednocześnie utrudniać czy nawet uniemożliwiać (z przyczyn czasowych) spontaniczne nawiązywanie do przedmówców.

Wyniki ankiety stanowiły potwierdzenie wniosków wyciągniętych z analizy literatury przedmiotu, wobec czego we wstępie monografii postawiona została następująca teza:

- Język, jakim posługują się eurodeputowani podczas debat plenarnych w parlamencie europejskim, jest językiem specjalnym lub odmianą języka odróżniającą się od języka ogólnego tym, iż jej użycie ogranicza się do danej grupy zawodowej, sam język zaś jak i poszczególne rodzaje tekstów determinują charakterystyczne dla tej sytuacji komunikacyjnej czynniki oraz parametry zewnętrzne.

Udowodnienie tak postawionej tezy oraz osiągnięcie założonych celów badawczych wymagało w pierwszej kolejności wyizolowania i opisania wszystkich czynników determinujących komunikację plenarną w PE, jak również określenie płaszczyzn językowych, na które czynniki te mają wpływ:

- Reżim językowy UE oraz regulacja językowa PE: przewidywane upraszczanie wypowiedzi, ograniczona idiomatyka, brak wariantów narodowych i/lub dialektalnych itp.
- Praca i regulamin PE: zakładane (szybkie) odczytywanie przygotowanych pisemnie tekstów z uwagi na dyscyplinę czasową, ewentualne przejścia pomiędzy językiem mówionym a pisanym (*konzeptionelle Schriftlichkeit/Mündlichkeit* według Koch/Oesterreicher 2008).
- Język eurodeputowanych jako element komunikacji politycznej: apelatywny i ewaluatywny charakter wypowiedzi, perswazja jako dominująca funkcja tekstów itp.

[1] Regulamin Parlamentu Europejskiego [GOEP] 2009, art. 146.

- Język eurodeputowanych jako element komunikacji publicznej i instytucjonalnej (parlamentarnej): za pośrednictwem przekazu medialnego możliwe równoczesne ukierunkowanie komunikatów do różnych grup odbiorców, tj. parlamentarnego plenum i opinii publicznej (tzw. polityczny „trialog", por. Dieckmann 1981 czy Holly 1990), proksemika (dystanse personalne i relacje przestrzenne w obrębie sal plenarnych) oraz występowanie form językowych typowych dla komunikacji parlamentarnej (plenarnej).
- Eurodeputowani jako dająca się w aspekcie socjolingwistycznym wyizolować grupa zawodowa: przewidywane występowanie języków specjalistycznych czy elementów żargonu zawodowego, leksyki politycznej oraz unijnej jak i anglojęzycznego żargonu unijnego (tzw. „Eurospeak").

Wyodrębnione w ten sposób kryteria i kategorie opisowe rodzaju tekstu 'przemówienie poselskie w Parlamencie Europejskim' stanowią podstawę do analizy i opisu zgromadzonego materiału empirycznego, wynikiem analizy jest szczegółowy opis ww. rodzaju tekstu zawierający konstytutywne i fakultatywne jak również stałe i zmienne cechy.

Na korpus monografii składa się 50 przemówień austriackich i niemieckich deputowanych wygłoszonych podczas debat plenarnych PE w okresie 19 – 21 stycznia 2010. Tak dobrany czasookres wynika z faktu, iż w chwili rozpoczęcia gromadzenia materiału tekstowego opublikowane po tym okresie przemówienia nie były jeszcze dostępne we wszystkich wersjach językowych, z drugiej strony zaś zamiaru zachowania względnie wysokiego poziomu aktualności dyskutowanych zagadnień. Przeprowadzona przeze mnie na potrzeby monografii wcześniejsza analiza jakościowych i ilościowych różnic pomiędzy protokołami posiedzeń plenarnych publikowanymi na stronach Parlamentu Europejskiego oraz w Dzienniku Urzędowym UE a dosłownym brzmieniem wystąpień polityków (Makowski 2009b) wykazała, iż protokoły te nie mogą stanowić adekwatnego materiału do analizy[2] z uwagi na fakt, iż w procesie tworzenia protokołów pomijana jest zbyt duża ilość zjawisk typowych dla komunikacji politycznej i parlamentarnej, jak m. in. typowe dla żywej mowy formy językowe, elementy żargonu unijnego, wymiana zdań z polityczną konkurencją itp. W związku z tym poddany w monografii analizie materiał empiryczny składa się z tekstów opartych na zapisach dokładnego brzmienia słownego danego przemówienia w oparciu o materiały audiowizualne. Bazę do stworzenia zapisu stanowił każdorazowo zredagowany tekst przemówienia opublikowany w protokole posiedzenia, który następnie był przywracany do stanu oryginalnego w oparciu o nagranie audiowizualne. Z uwagi na zamiar eksplikacji typowych dla komunikacji parlamentarnej cech na wszystkich płaszczyzn języka zrezygnowano w monografii z zastosowania transkrypcji przemówień

[2] W przeciwieństwie przykładowo do badań Simmlera (1978), który w mojej ocenie niesłusznie wychodzi z założenia, iż na materiał empiryczny do badań rodzajów tekstów politycznych mówionych mogą składać się wyłącznie stenogramy posiedzeń plenarnych. Przytoczone przez Simmlera na potwierdzenie swojego założenia uzasadnienie, iż stenogramy *są elementem procesu dokumentacji i wykonawstwa postanowień Niemieckiego Bundestagu* i tym samym *mają charakter oficjalny* nie może stanowić adekwatnej przeciwwagi dla faktu, iż w procesie tworzenia stenogramów nierzadko pominięte zostają typowe dla języka polityków elementy perswazyjne niektórych wypowiedzi.

z zastosowaniem oznaczeń stosowanych w analizie konwersacyjnej na rzecz zestawienia materiału tekstowego w formie zapisów dosłownego brzmienia przemówień oraz plików wideo zamieszczonych na stworzonej na potrzeby monografii stronie internetowej www.deutschimeuroparlament.eu.

Pierwszym krokiem do realizacji postawionych w monografii celów był przegląd literatury przedmiotu pod kątem kryteriów klasyfikacji i kategorii opisowych rodzajów tekstów politycznych, ze szczególnym uwzględnieniem przemówienia politycznego jako rodzaju tekstu wygłaszanego ustnie przez przedstawiciela klasy politycznej. W oparciu między innymi o prace Simmlera (1978), Grünerta (1984), Tillmanna (1989), Kleina (1999, 2000 i 2001), Mikołajczyk (2004), Brinkera (2005) oraz Janich (2008) na potrzeby analizy opracowane zostały następujące w mojej ocenie najbardziej adekwatne kategorie opisu 'przemówienia poselskiego w PE' jako rodzaju tekstu politycznego:

(1) Czynniki zewnętrzne (*textexterne Merkmale*) wynikające z sytuacji komunikacyjnej: podstawowa funkcja tekstu (cel), przestrzeń, czas, parlamentarzyści, regulamin parlamentu, przewodniczący parlamentu, partie i frakcje, słuchacze, kontekst sytuacyjny, zwyczaje i rytuały.
(2) Kategorie pragmatyczne: nadawca (emitent), odbiorca (adresat), forma komunikacji, treść (jako kryterium strukturalne), typowe dla komunikacji parlamentarnej działania i akty mowy (*Sprechhandlungen*), model działania poprzez tekst (*Texthandlungsmuster*), sposób oddziaływania tekstu (*Geltungsmodus*), intertekstualność.
(3) Kategorie znaczeniowe: tematyka, leksyka.
(4) Kategorie retoryczne: figury retoryczne.
(5) Kategorie morfosyntaktyczne: składnia, odniesienia do osób poprzez formy osobowe.
(6) Pozostałe cechy: odmiany narodowe i terytorialne, restrykcje wynikające z wielojęzyczności.

Budowę pracy determinuje postawiona na wstępie teza o konieczności wyizolowania wszystkich czynników zewnętrznych kształtujących komunikację parlamentarną na wszystkich płaszczyznach języka. Drugi rozdział monografii omawia zatem tak zwany reżim językowy Unii Europejskiej celem przybliżenia unijnych regulacji językowych wraz ze wszystkimi aspektami prawno-ustawowymi zarówno ogólnounijnymi jak również w poszczególnych instytucjach i organach unijnych. Jednocześnie konieczne wydawało się w moim odczuciu dokonanie pewnej systematyzacji terminologii w szczególności w odniesieniu do pojęć takich jak język urzędowy (*Amtssprache*), język roboczy (*Arbeitssprache*), języki proceduralne (*Verkehrssprachen* lub *Kernsprachen*). Potrzeba ta wynikała z faktu, iż w materiałach oraz dokumentach unijnych pojęcia te używane są niekiedy w sposób niespójny, podobnie tak jak różnorodne a niekiedy rozbieżne są definicje ww. pojęć w literaturze przedmiotu. I tak po przeprowadzeniu analizy dokumentów regulujących kwestie językowe (Regulamin PE [GOEP] oraz Kodeks postępowania w kwestii wielojęzyczności [VMEP]) w Parlamencie Europejskim a także wybranych prac poświęconych regulacjom językowym w instytucjach UE możliwe było stwierdzenie, iż w odniesieniu do przedmiotu monografii, a więc języka niemieckiego używanego przez europosłów podczas debat plenarnych PE adekwatnym

terminem może być określenie „język urzędowy" lub „język urzędowy Unii Europejskiej" w znaczeniu oficjalnego języka dopuszczonego do użycia w instytucjach UE przez regulacje językowe, w odróżnieniu od „języków niebędących językami urzędowymi UE" (VMEP 2008, art. 7 pkt. 1). W żadnym z ww. dokumentów określenie „język roboczy" nie zostało użyte. Również w sytuacjach, kiedy ilość języków jest redukowana lub pełna obsługa językowa wszystkich języków urzędowych nie jest możliwa lub konieczna, które m. in. Wu (2005: 26) przytacza jako przykład „wąsko pojmowanych języków roboczych", w obydwu ww. dokumentach konsekwentnie jest mowa o „językach urzędowych" z adekwatną atrybuizacją, jak np.: „Jednakże prezydium komisji może ograniczyć zakres tłumaczenia ustnego do języków urzędowych używanych przez osoby biorące udział w pracach, …" (GOEP 2009, art. 185, pkt. 7).

W rozdziale trzecim omówiona zostaje rola i znaczenie języka niemieckiego w Europie oraz Unii Europejskiej oraz powiązanej z tym polityki językowej. Jednocześnie poruszona zostaje kwestia języka niemieckiego jako jednego z możliwych tzw. języków proceduralnych UE (*Kernsprachen*, pojęcie użyte m. in. przez Lohse 2003 i 2004) w kontekście występowania różnych wariantów narodowych oraz dialektalnych.

Rozdział czwarty obejmuje charakterystykę instytucji Parlamentu Europejskiego z uwypukleniem istotnych dla komunikacji parlamentarnej aspektów jak zakres kompetencji i uprawnień PE (jako czynnik determinujący m. in. tematykę tekstów oraz wynikające z niej występowanie języków specjalistycznych), organizacja pracy i regulamin PE określających zasady komunikowania się, normy, zwyczaje i rytuały w kontekście prawa do zabierania głosu, zadawania pytań, dyscypliny czasowej oraz zasady dotyczące wielojęzyczności (jako element określający typowe dla komunikacji parlamentarnej działania i akty mowy).

Rozdział piąty monografii poświęcony jest niezwykle wielopłaszczyznowemu zjawisku komunikacji politycznej ze wskazaniem najbardziej typowych cech występujących w szeroko rozumianej komunikacji publiczno-politycznej, w tym dominującej funkcji perswazyjnej i manipulacyjnej, zacierania się faktycznej funkcji debat publicznych i parlamentarnych na rzecz reklamy politycznej i dyskredytacji politycznej konkurencji z uwagi na świadomość przekazu medialnego jak również równoczesne emitowanie komunikatów do różnych grup adresatów (rozmówca, plenum parlamentarne, opinia publiczna itp.). Istotną kwestią w odniesieniu do przedmiotu monografii było jednocześnie uporządkowanie w aspekcie politolingwistycznym niezmiernie szerokiego spektrum pojęć określających występowanie i użycie języka w przestrzeni polityki. Z uwagi na fakt, iż przedmiot monografii stanowią przemówienia poselskie jako rodzaj tekstu politycznego, w monografii przyjęto termin „język polityków" (por. Holly 1990), dzięki czemu uwypuklona została rola polityka jako nadawcy tekstu oraz fakt, iż chodzi o ustną formę komunikacji. W węższym znaczeniu możemy zatem mówić o komunikacyjnym działaniu eurodeputowanych, a dokładniej ustnej lub ustnie realizowanej komunikacyjnej interakcji aktorów politycznych w obrębie politycznej instytucji PE. Mając na uwadze sytuację komunikacyjną, w monografii używane jest

również pojęcie komunikacji parlamentarnej lub parlamentarnej komunikacji plenarnej (*politische (Plenar-)Kommunikation*), dla którego sformułowania takie jak komunikacja polityczna lub polityczne użycie języka (*politischer Sprachgebrauch*) mogą stanowić pojęcie nadrzędne, które swym zakresem obejmuje każde możliwe użycie języka w najszerzej rozumianej sferze polityki, tak iż ujęciu tekstologicznym w grę wchodzić mogą wówczas wszelkie rodzaje tekstów politycznych takie jak plakaty wyborcze, wpisy na blogach politycznych, przemówienia wyborcze, korespondencję dyplomatyczną itp.

Rozdział szósty pogłębia eksplikację dokonaną w rozdziale poprzednim o aspekt komunikacji instytucjonalnej, parlamentarnej. Wychodząc od kwestii związanych z proksemiką parlamentarną, a więc kwestii relacji personalnych i przestrzennych w ramach zaistniałej sytuacji komunikacyjnej jak również przybliżenia charakterystyki sal plenarnych PE główny nacisk położony jest na typowe dla debaty plenarnej warunki i formy komunikacji z uwzględnieniem obecności mediów oraz charakterystycznych form językowych i aktów mowy.

Siódmy rozdział poświęcony jest socjolingwistycznemu wymiarowi języka polityków w Parlamencie Europejskim. Wychodząc od krótkiej eksploracji relewantnych dla przedmiotu monografii zagadnień socjolingwistycznych jak język ogólnonarodowy oraz poszczególnych odmian języka ogólnego jak język specjalny, specjalistyczny, socjolekt, a także poszczególnych odmian narodowych oraz terytorialnych, szeroko omówiony zostaje aspekt profesjonalizacji polityki i klasy politycznej, który wydaje się kluczowy dla klasyfikacji przedmiotu monografii w aspekcie socjolingwistycznym, w tym udzielenia odpowiedzi na pytanie, czy bądź w jakim zakresie eurodeputowani mogą być postrzegani jako grupa zawodowa.

W oparciu o wyizolowane na przestrzeni rozdziałów 2 – 7 relewantne dla języka polityków w Parlamencie Europejskim cechy, rozdział 8 stanowi prezentację wyników analizy materiału tekstowego. W pierwszej części zostaje przeprowadzona przykładowa analiza trzech wybranych przemówień, w drugiej zaś zaprezentowane zestawienie wyników analizy całego materiału empirycznego.

4.1.3. Wyniki analizy i wnioski

W wyniku analizy materiału empirycznego w oparciu o opisane w punkcie 4.1.2. kryteria możliwe było stworzenie opisu ‘przemówienia poselskiego w PE’ jako rodzaju tekstu politycznego w aspekcie pragmalingwistycznym. W wyniku przeprowadzonych badań mogę stwierdzić, iż wyizolowane konstytutywne i fakultatywne jak i stałe i zmienne cechy prezentowanego rodzaju tekstu politycznego w dużym stopniu zdeterminowane są czynnikami zewnętrznymi wynikającymi bezpośrednio z sytuacji komunikacyjnej.

W odniesieniu do zewnętrznych cech konstytutywna dla omawianego rodzaju tekstu wydaje się być podstawowa funkcja tekstu, a mianowicie przejęcie lub utrzymanie władzy jako cel nadrzędny, na który składają się funkcje podrzędne, które w odniesieniu do przemówień eurodeputowanych w PE

można podzielić na dwie grupy w dużym stopniu zdeterminowane tematyką: w przypadku zagadnień związanych z polityką ogólnoeuropejską przeważa mniej lub bardziej rzeczowa retoryka, której towarzyszy racjonalna i merytoryczna argumentacja, tymczasem w kwestiach ideologiczno-politycznych dominującą rolę odgrywają funkcje perswazyjne i propagandowe połączone z polityczną reklamą, kreowaniem własnego i partyjnego wizerunku oraz dyskredytacją politycznych przeciwników. W pewien sposób dualizm ten odpowiada swoistej podwójnej roli europosłów: urzędników unijnych kształtujących w pierwszej kolejności politykę Unii Europejskiej, a jednocześnie wywodzący się z danego okręgu wyborczego aktorów politycznych reprezentujących swój kraj, swoją partię czy swój region.

Przemówienie poselskie w PE jako rodzaj tekstu politycznego posiada stałą ograniczoną ilość nadawców w postaci eurodeputowanych zabierających głos według z góry ustalonej listy mówców i adresowane jest do trzech grup odbiorców: parlamentarnego plenum jako fizycznie obecnych uczestników sytuacji komunikacyjnej (komunikacja *face-to-face* w ramach bezpośredniego kontaktu przy jednoczesnej możliwości odbioru przekazów werbalnych i niewerbalnych), innych aktorów politycznych oraz szeroko pojmowanej opinii publicznej pośrednio lub bezpośrednio poprzez przekaz medialny. Pod względem formy komunikacji rzeczony rodzaj tekstu należy traktować jako element komunikacji ustnej z zastrzeżeniem, iż z uwagi na częste ustne prezentowanie gotowych tekstów pisanych możliwe jest potwierdzenie postawionej na wstępie hipotezy, iż mamy do czynienia z pseudo-orlanością lub pseudo-piśmiennością języka (*Pseudo- oder Semi-Mündlichkeit*). W tym kontekście analiza materiału audiowizualnego pozwoliła wyizolować trzy tendencje: 62% z 50 przeanalizowanych tekstów zostały wygłoszone swobodnie bez użycia notatek, co znalazło przełożenie na jednoznaczną przewagę cech języka mówionego, zaś 32% tekstów zostały w całości przeczytane i charakteryzowały się formami i strukturami typowymi dla języka pisanego. 6% stanowiły formy mieszane.

Przeprowadzone badania umożliwiły wyizolowanie charakterystycznej, powtarzającej się, choć nie ściśle przestrzeganej tendencji w zakresie modelu działania poprzez tekst, na który składają się trzy sekwencje: 1) wstęp (najczęściej zawierający inicjatory w postaci podziękowania i tytułowań) z przewagą ocen i informacji, 2) fakultatywny trzon tekstu z dominującym ocenianiem, zalecaniem informowaniem oraz 3) zakończenie zawierające najczęściej zalecania lub żądania wraz z podsumowującą oceną, zakończone często podziękowaniem. Jednoznacznie dominującym działaniem w omawianym rodzaju tekstu jest ocenianie.

Analiza płaszczyzny leksykalnej potwierdza jednoznacznie hipotezę o przenikaniu się wielu różnych języków specjalistycznych jako czynnik zmienny w zależności od tematyki tekstu (prawo, gospodarka, polityka zagraniczna, ochrona środowiska, energetyka itp.), przy jednoczesnym względnie stałym nasyceniu leksyką polityczną ogólną oraz unijną, charakterystyczne jest także występowanie anglojęzycznego żargonu unijnego (tzw. „Eurospeak" jak np. *double track Politik*), elementów proksemiki parlamentarnej wyrażającej relacje personalne i przestrzenne w obrębie sal

plenarnych, jak również typowych dla komunikacji politycznej słów kluczowych o charakterze ewaluacyjnym. Dominujące figury retoryczne to metafory (w znacznym stopniu uwarunkowane tematycznie, np. tworzone wokół motywu rzeki Dunaj) oraz pytania retoryczne stosowane jako element wartościujący najczęściej w ramach dyskredytacji konkurencji politycznej. W aspekcie morfosyntaktycznym na uwagę zasługuje przede wszystkim zróżnicowanie pod względem składniowym pomiędzy tekstami swobodnie wygłaszanymi a przygotowanymi do odczytania/wygłoszenia w formie pisemnej. W kwestii ograniczeń, jakie narzuca na nadawcę wielojęzyczność debat parlamentarnych PE na uwagę zasługuje fakt, iż niekiedy bezpośrednim adresatem wypowiedzi stają się tłumacze, a kwestie językowe lub tłumaczeniowe stają się przedmiotem debaty. Możliwe było także potwierdzenie hipotezy o mniejszym występowaniu wyrażeń idiomatycznych (tylko 11 w przebadanych 50 tekstach). Aspekt występowania różnych odmian narodowych i terytorialnych języka można określić jako fakultatywny i zmienny, w pewnym stopniu uwarunkowany tematycznie, gdy przykładowo w przypadku polityki regionalnej głos zabierają eurodeputowani reprezentujący dany region.

W kwestii klasyfikacji języka polityków w aspekcie socjolingwistycznym w mojej ocenie nie sposób udzielić jednoznacznej, generalizującej odpowiedzi, ponieważ z uwagi na różnorodność systemów politycznych należy każdorazowo rozpatrywać dany urząd, funkcję, mandat czy stanowisko w ramach konkretnego systemu politycznego w kontekście stopnia jego profesjonalizacji. W odniesieniu do omawianego w monografii rodzaju tekstu politycznego ‘przemówienie poselskie w PE’ w świetle przyjętych kryteriów można jednoznacznie stwierdzić, iż nadawcy rzeczonego rodzaju tekstu – eurodeputowani – mogą być postrzegani jako grupa zawodowa. Zarówno system polityczny UE jak i instytucja PE spełniają wszystkie kryteria profesjonalizacji, jak choćby liczbę profesjonalnych urzędów, stanowisk i zatrudnianego personelu, przejrzystych schematów kariery i pozostających w dyspozycji instytucji zasobów. Również w odniesieniu do samego mandatu eurodeputowanego biorąc pod uwagę poziom uposażenia, profity, gratyfikacje, realistyczne perspektywy na pewną karierę i awans w obrębie instytucji lub między instytucjami należy przyjąć, iż jest on w pełni sprofesjonalizowany, tym bardziej, iż parlamentarzyści jako przedstawiciele klasy politycznej i jednocześnie organ ustawodawczy mają możliwość dopasowania instytucjonalnych struktur, w ramach których przebiega ich kariera, do własnych oczekiwań i potrzeb.

Jednocześnie należy uznać, iż język polityków w Parlamencie Europejskim nie jest osobnym językiem specjalistycznym, lecz zbiorem przenikających się wielu różnych języków specjalistycznych, języka ogólnego jak również politycznego słownictwa instytucyjnego, zarówno ogólnego jak i unijnego, a także form językowych charakterystycznych dla komunikacji parlamentarnej. Nie wszystkie aspekty definicyjne pozwalają używać w tym kontekście pojęcia socjolektu (definicje za Lewandowski 1994 i Bußmann 2003), ponieważ w przypadku badanej grupy eurodeputowanych nie występuje komponent przynależności do wybranej warstwy społecznej.

Na podstawie przeprowadzonych badań jako mój głos w dyskusji dotyczącej klasyfikacji języka polityków w kontekście socjolingwistycznym mogę stwierdzić, iż istotę języka polityków w PE w przemówieniach plenarnych w aspekcie socjolingwistycznym najlepiej oddaje sformułowanie, iż jest to odmiana języka lub też język specjalny różnicujący się od języka ogólnego ze względu na przynależność nadawców do grupy zawodowej europosłów, odznaczający się elementami gwary czy żargonu zawodowego (*gruppen-, berufs- und fachspezifische Sprachvariante* / *sachgebundene Sondersprache* / *Gruppensprache* / *Berufssprache*).

Przedmiot monografii, jakim jest język polityków w Parlamencie Europejskim w przemówieniu poselskim jako rodzaju tekstu politycznego w aspekcie pragmalingwistycznym nie był dotychczas w takim zakresie eksplorowany, zadaniem monografii było przedstawienie całościowego obrazu ze wskazaniem charakterystycznych cech na wszystkich płaszczyznach języka. Wyizolowane i opisane tendencje mogą posłużyć jako punkt wyjście do dalszych szczegółowych eksploracji poszczególnych wybranych płaszczyzn czy opisanych zjawisk.

Monografia ukazała się dotychczas w formie książkowej, jednakże w celu zwiększenia cytowalności po uzyskaniu pozytywnych recenzji zakładana jest publikacja monografii również w wersji elektronicznej.

4.2. Pozostałe osiągnięcia naukowo-badawcze

Po uzyskaniu stopnia doktora opublikowałem łącznie **dwie monografie autorskie**, samodzielnie zredagowałem **jedną** oraz współredagowałem **trzy monografie zbiorowe**, ponadto wydałem łącznie **dziewiętnaście artykułów**, dwa dalsze są aktualnie w druku (Załącznik 3 pkt. 1).

Publikacje, które ukazały się przed obroną doktoratu, oscylowały wokół wybranych zjawisk języka narodowosocjalistycznej propagandy, konkretnie hitlerowskiej propagandy edukacyjno-wychowawczej (2002) oraz „militaryzacji" języka codziennego w okresie Trzeciej Rzeszy (2003b), jak również analizy możliwych pól eksploracji języka narodowego socjalizmu (2003a). Bezpośrednio po obronie doktoratu punkt ciężkości moich badań skupiał się na pogłębieniu wybranych zagadnień i zjawisk zasygnalizowanych w rozprawie, w tym pogłębionej analizie motywów religijnych, kultowych i mistycznych występujących w propagandzie hitlerowskiej (2007a-c) oraz przenikaniu się głównie na płaszczyźnie semantycznej ww. motywów z filarami ideologii nazistowskiej jak pojęcie rasy (2008a) czy kultu wodza (2008b). W rzeczonych publikacjach uwaga skupia się przede wszystkim na eksplikacji najbardziej charakterystycznych strategii perswazyjnych jak niuansowanie, wykorzystanie słów-kluczy, pozytywne nacechowanie motywów i pojęć narodowosocjalistycznych poprzez kolokacje z motywami religijnymi czy manipulacja w obrębie konotacji.

W roku 2008 nakładem Wydawnictwa Uniwersytetu Łódzkiego ukazała się moja pierwsza monografia autorska pt. *Manipulierte Sprache. Religiöser, kultischer und mystischer Wortschatz in der*

Sprache des Nationalsozialismus, za bazę której posłużyła poprawiona i uzupełniona rozprawa doktorska. Monografia eksplikuje językowe strategie manipulacyjne aparatu propagandowego Trzeciej Rzeszy, jak słowa-klucze, neologizmy, modyfikacja znaczeń i niuansowanie na płaszczyźnie konotacji, zawężanie znaczeń lub semantyczne anektowanie poszczególnych słów czy pojęć na potrzeby reżimu, kolokacje i atrybuizacja, ponadto dogmatyzacja, rytualizacja i mitologizacja motywów oraz idei narodowego socjalizmu oraz multiplikacja, tabuizacja i polaryzacja. Na część analityczną składa się sporządzony na podstawie analizy wybranych tekstów źródłowych katalog 21 wykorzystywanych do celów propagandowych motywów religijnych, kultowych i mistycznych oraz 6 przykładowych słów-kluczy narodowego socjalizmu, którym przy pomocy ww. strategii manipulacyjnych próbowano nadać mistyczną konotację. W recenzji wydawniczej monografia została oceniona jako „jedno z ciekawszych dokonań polskiej germanistyki" oraz „autentyczny wkład naukowy w dziedzinę badań interdyscyplinarnych, językoznawczych, literaturoznawczych i kulturoznawczych"[3]. W 2009 r. publikacja nagrodzona została Nagrodą Rektora UŁ III stopnia, w 2010 r. doczekała się pozytywnej recenzji w piśmie „Interkulturelle Annäherungen. Polen – Deutschland – Europa"[4].

Od roku 2009 moje publikacje stanowią w przeważającej części odzwierciedlenie moich badań nad językiem polityków w Parlamencie Europejskim w ujęciu socjo- oraz pragmalingwistycznym. W szczególności publikacje dotyczą specyfiki szeroko rozumianej komunikacji politycznej w kontekście jej perswazyjnego i manipulującego charakteru (2011c, 2011g, 2010 i 2009d).

Równocześnie punkt ciężkości spoczął na wyizolowaniu i eksplikacji charakterystycznych cech sytuacji komunikacyjnej w debatach plenarnych Parlamentu Europejskiego (2011f i 2010b), roli i rozpowszechnieniu języka niemieckiego w Europie oraz polityce językowej Niemiec (2011d), która – jak udało się wyeksponować w publikacji – również potrafi być narzędziem gry politycznej i zabiegów manipulatorskich. W kontekście badań nad językiem polityków w PE istotny zdawał się również aspekt socjolingwistyczny oraz próba jego klasyfikacji jako odmiany języka przeciwstawiającej się językowi ogólnemu poprzez aspekt przynależności jego użytkowników do danej grupy (zawodowej) (2012c, 2010a). Kluczową rolę w tym kontekście odgrywa publikacja podejmująca kwestię klasyfikacji funkcji eurodeputowanego jako profesji, zwodu (2012c). Ponieważ kwestia profesjonalizacji klasy politycznej w pewnych aspektach wykracza poza ramy lingwistyki i wymaga spojrzenia interdyscyplinarnego, podłoże dla rozważań tekstologicznych dotyczących eurodeputowanego jako nadawcy tekstu przemówienia poselskiego w artykule stanowią kryteria politologiczne i socjolingwistyczne. W 2011 r. nakładem wydawnictwa Primum Verbum ukazała się monografia zbiorowa pod moją redakcją (2011a) zawierająca publikacje niemieckich i polskich

[3] Recenzja wydawnicza, prof. dr hab. Lech Kolago, Warszawa 2008.

[4] Sipowicz K. (2008), *Die Sprache des Dritten Reiches in der Auffassung eines polnischen Sprachwissenschaftlers.* W: „Zbliżenia Interkulturowe. Polska – Niemcy – Europa. Polityka. Kultura. Społeczeństwo Nr 8/2010". Pismo Wyższej Szkoły Studiów Międzynarodowych w Łodzi. Łódź.

językoznawców. Myślą przewodnią monografii pod tytułem „*How NOT to do Things with Words*" jako swoistej parafrazy Austinowskiego „działania słowami" było ukazanie wielopłaszczyznowych strategii i technik manipulacyjnych w komunikacji politycznej, języku prawa oraz marketingu i reklamie.

Na tle badań nad komunikacją polityczną swego rodzaju ekskursem, choć nadal oscylującym wokół przenikających się fenomenów języka i polityki, była podjęta przeze mnie w dwóch publikacjach (2009c i 2011e) analiza sposobu prezentacji i opisu wyników oraz kluczowych postaci odbywających się w Polsce wyborów parlamentarnych z 2007 r. oraz prezydenckich z 2010 r. na podstawie artykułów z DER SPIEGEL i SPIEGEL ONLINE.

Przeważająca część artykułów to publikacje punktowane, ukazywały się jako rozdziały w monografiach zbiorowych nakładem znanych polskich i zagranicznych wydawnictw (Peter Lang, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Primum Verbum) lub artykuły w renomowanych czasopismach (np. „Studien zur Germanistki", „Lingua ac Communitas", „Studia niemcoznawcze").

W celu weryfikacji wyników moich badań w międzynarodowym środowisku germanistycznym i językoznawczym po uzyskaniu stopnia doktora uczestniczyłem z referatem w wielu w większości międzynarodowych polskich oraz zagranicznych konferencjach naukowych, w tym m. in. międzynarodowej konferencji Stowarzyszenia Germanistów Polskich w Krakowie (2013) czy XII kongresie Międzynarodowego Stowarzyszenia Germanistów (IVG) w Warszawie (2010). W ramach współpracy z Uniwersytetem Ratyzbońskim w 2011 r. otrzymałem zaproszenie do wygłoszenia ogólnouniwersyteckiego wykładu gościnnego w ramach działań międzywydziałowego zespołu badawczego „Sprache und Recht".

Jako sekretarz naukowy i współprowadzący sekcję (2010) oraz sekretarz administracyjny (2012) byłem współpomysłodawcą oraz członkiem komitetu organizacyjnego cyklicznej międzynarodowej konferencji organizowanej przez Zakład Językoznawstwa Stosowanego Filologii Germańskiej UŁ pod tytułem „Felder der Sprache – Felder der Forschung. Lodzer Germanistikbeiträge", które zaowocowały publikacją trzech monografii zbiorowych pod moją współredakcją (2012a, 2012b, 2011b). Również w ramach trzeciej edycji ww. konferencji planowanej na 2014 r. pełnię funkcję członka komitetu organizacyjnego.

5. Osiągnięcia dydaktyczne

Od chwili uzyskania tytułu magistra filologii germańskiej jestem związany z Katedrą Językoznawstwa Niemieckiego i Stosowanego Uniwersytetu Łódzkiego, gdzie od 2000 roku w ramach studium doktoranckiego (2000-2003), etatu asystenta (2003-2006) oraz adiunkta (od 2006) prowadzę na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych ćwiczenia i konwersatoria m. in. z praktycznej nauki języka niemieckiego, fonetyki, tłumaczeń pisemnych oraz ustnych, w ramach fakultetu zawodowego

„Translatoryka" ćwiczenia z notacji i narzędzi tłumacza oraz tłumaczenia tekstów specjalistycznych, jak również wykłady monograficzne, seminaria licencjackie oraz magisterskie. W okresach 2003-2005 oraz 2009-2010 pełniłem także funkcję wykładowcy w Akademii Humanistyczno-Ekonomicznej w Łodzi (dawn. WSHE), gdzie prowadziłem ćwiczenia z zakresu tłumaczeń pisemnych i ustnych, tłumaczeń negocjacji handlowych, a także seminarium magisterskie. Od 2006 roku byłem promotorem łącznie 25 prac magisterskich (UŁ: 12, AHE: 13) oraz 8 prac licencjackich (UŁ), a także recenzentem 24 prac magisterskich (UŁ: 17, AHE: 7) oraz 31 prac licencjackich (UŁ).

Od chwili podjęcia funkcji Pełnomocnika Dziekana Wydziału Filologicznego UŁ ds. współpracy z pracodawcami i biznesem prowadzę konsultacje z promotorami oraz studentami kierunków filologicznych w kwestii możliwości realizacji prac dyplomowych w kooperacji z wybranymi podmiotami gospodarczymi.

Zarówno w UŁ jak i AHE brałem aktywny udział w opracowywaniu programów nauczania w ramach różnych kierunków studiów. W roku 2010 i 2012 uczestniczyłem w zespołach powołanych do opracowania programów nauczania nowych kierunków studiów na Wydziale Filologicznym UŁ, „Lingwistyka stosowana" oraz „Lingwistyka dla Biznesu (L4B)". W ramach tych zespołów uczestniczyłem we współtworzeniu opisu kierunku oraz planu nauczania zgodnie z wytycznymi „Krajowych Ram Kwalifikacji w szkolnictwie wyższym" oraz opracowaniu opisu przedmiotów.

Jestem współautorem jedynego na rynku podręcznika przeznaczonego do przygotowania kandydatów do egzaminu Instytutu Goethego „Goethe-Zertifikat C2 – Zentrale Oberstufenprüfung" (2009a) znajdującego zastosowanie zarówno w przygotowaniu do egzaminów językowych jak i nauczaniu w ramach praktycznej nauki języka niemieckiego.

Od 2009 jestem opiekunem naukowym Międzywydziałowych Indywidualnych Studiów Humanistycznych dla Filologii Germańskiej UŁ, w okresie 2006-2009 pełniłem funkcję koordynatora sesji egzaminacyjnej Praktycznej Nauki Języka Niemieckiego na Filologii Germańskiej UŁ.

Od 2000 r. jestem egzaminatorem w Centrum Egzaminacyjnym Instytutu Goethego (CEIG) w Łodzi, gdzie przeprowadzałem i odbierałem egzaminy certyfikatowe na wszystkich poziomach nauczania (A1-C2). W 2012 r. po uzyskaniu pozytywnego wyniku ogólnoświatowego egzaminu na egzaminatorów IG otrzymałem certyfikat egzaminatora Goethe-Institut (Nr 3247) na poziomach Goethe-Zertifikat A1: Fit in Deutsch 1, Goethe-Zertifikat A1: Start Deutsch 1, Goethe-Zertifikat B1: Zertifikat Deutsch / Zertifikat Deutsch für Jugendliche, Goethe-Zertifikat B2, Goethe-Zertifikat C1. Od 2000 r. aktywnie uczestniczę w szkoleniach egzaminacyjnych organizowanych przez Instytut Goethego oraz CEIG Łódź. W CEIG Łódź od 2000 r. prowadzę również kursy przygotowujące kandydatów do składania egzaminów międzynarodowych IG na poziomach C1 oraz C2.

6. Współpraca z instytucjami, organizacjami i towarzystwami naukowymi

Jestem czynnym członkiem zagranicznych i polskich organizacji naukowych. Od marca 2009 r. jestem członkiem największego międzynarodowego zrzeszenia germanistów „Internationale Vereinigung für Germanistik (IVG)", a od maja 2013 r. członkiem Stowarzyszenia Germanistów Polskich. Od 2008 r. jestem również członkiem założycielem oraz czynnym członkiem Stowarzyszenia Nauczycieli Akademickich na rzecz Krzewienia Kultury Języków Europejskich, gdzie w pierwszym okresie działalności Stowarzyszenia pełniłem funkcję sekretarza.

W kwestii współpracy z zagranicznymi ośrodkami naukowymi współpracuję blisko z Katedrą Językoznawstwa Niemieckiego Uniwersytetu Ratyzbońskiego (Universität Regensburg). Dwukrotnie odbywałem tam stypendium naukowe z ramienia Deutscher Akademischer Austauschdienst (DAAD), stypendium w wymiarze rocznym w okresie 01.10.2002-01.10.12.2003 oraz trzymiesięcznym w okresie 15.10.-27.12.2008. Współpracuję również z działającym na Uniwersytecie Ratyzbońskim międzywydziałowym zespołem badawczym „Sprache und Recht" („Język i Prawo").

7. Działalność popularyzująca naukę

W ramach działalności popularyzującej nauką przede wszystkim koncentruję się na zadaniach określanych jako „trzecia misja" uczelni wyższych, a więc obejmujących relacje uczelni z sektorem przedsiębiorstw, sektorem publicznym oraz pozarządowym. Od 2010 r. pełnię funkcję Pełnomocnika Dziekana ds. współpracy z Pracodawcami i Biznesem na Wydziale Filologicznym UŁ. W ramach pełnionej funkcji miałem kluczowy wkład w utworzenie na Wydziale Filologicznym UŁ Rady Biznesu i Pracodawców, w której od 2011 r. pełnię funkcję sekretarza. W okresie od 26.10.2010 do 10.10.2011 uczestniczyłem w pilotażowym projekcie staży naukowców w przedsiębiorstwach współfinansowanym ze środków UE w ramach EFS (8.2.1.) „Praktyka dla Nauki, Nauka dla Praktyki", którego jednym z efektów jest projekt modelu efektywnej współpracy przy tworzeniu prac dyplomowych oraz naukowych na zlecenie i potrzeby gospodarki. W ramach ww. projektu odbyłem jednomiesięczny staż naukowo-badawczy w firmie Fujitsu Technology Solutions, którego efektem było opracowanie przeze mnie na rzecz ww. pracodawcy ekspertyzy naukowej w zakresie możliwości tworzenia prac dyplomowych i naukowych na zlecenie przedsiębiorstwa. Do ważniejszych działań związanych z popularyzowaniem nauki (por. załącznik 4) mogę również zaliczyć między innymi koordynację realizacji programu stażowego redakcji TVN Fakty „TVN Poławiacze pereł" na Uniwersytecie Łódzkim (od 12.2012) oraz organizację dwóch paneli dyskusyjnych jako płaszczyzny wymiany doświadczeń między naukowcami a przedstawicielami pracodawców i biznesu: „Germanista a nowoczesny rynek pracy" w ramach międzynarodowej naukowej konferencji germanistycznej „Felder der Sprache - Felder der Forschung II" (01.06.2012) oraz „Języki obce w biznesie" w ramach

w ramach XI Festiwalu Nauki, Techniki i Sztuki w Łodzi (11.04.2011). Powyżej opisanym działaniom towarzyszyło każdorazowo znaczne zainteresowanie mediów lokalnych i krajowych (TVN, RMF FM, TV Toya, Radio Łódź)[5].

[5] Pełen wykaz wszystkich działań podejmowanych w ramach mojej działalności jako Pełnomocnika Dziekana ds. współpracy z pracodawcami i biznesem znajduje się na stronie Rady Biznesu i Pracodawców Wydziału Filologicznego UŁ www.radabiznesuwf.uni.lodz.pl .